

RANDRUP KIRKERUIN

8981 Spentrup

Ruintomten ved Randrup ødekirke set fra sydvest.

Kirkestedet på bakketoppen syd for vejen.

Kirketomten set fra øst.

Naturstenfundament til kirkeskibets vestgavl set fra syd.

Administration

Ejerforhold	Privatejet
Oprettet	2001
Sidste rettelse	01-2011
Tilsyn og beskadigelser	Kulturarvsstyrelsen - KUAS
Pleje, skiltning og 100 m.-zone	Randers Kommune
FREDNINGSNR.	1813-169
STEDNR.	140603-142

Find Fortidsmindet med GPS

GPS	Breddegrad 56.585574
Længdegrad 9.963275	
UTM-system	E 559205 N 6271696

Beskrivelse

Ved Randrup kirkeruin ses fundamentresterne og grundplanen af en kirke eller et kapel fra middelalderen omkring 1200-tallet. Der findes desværre næsten ingen oplysninger om kirkens opførelse, funktion eller nedrivning. Nationalmuseet har dog tidligere gennemført en mindre undersøgelse af stedet.

Ruintomten ved Randrup ødekirke set fra sydvest.

Efter den korte gåtur ad stien fra den nuværende asfalteret vej nord for ruinen, ses ruinen i en indhegnet græsgang lige vest for gården. I den ca. 15 m. lange, 7,5 m. brede og øst - vest orienterede kirkeruin ses kirkens skib og det lige afsluttede kor mod øst tydeligt.

Kirkestedet på bakketoppen syd for vejen.

Udenfor koret er der tilføjet en mindre firkantet bygning, og hele bygningen og kirkegården udenfor omslutes af et dige som stadig ses - særligt nord og vest for ruinen.

Kirketomten set fra øst.

Bygningen var opført i natursten lagt i kalkmørtel og murenes inderside var beklædt med hvide limkalksten. Bygningsmaterialerne er givetvis blevet genbrugt efter nedrivningen. Fra Randrupgård stammer således en indmuret kvadersten med et indhugget skaktern-mønster. Stenen ligger nu på Randers Museum, men kan også genfindes i nutidens kirker i området ved Falslev, Svenstrup og Spentrup.

I guidebogen "Mariagerens arkæologiske minder" forklarer K.M. Christensen stenens evt. betydning: "De er foreslået tolket som stenmesternes fritidssyssel, stenskadeudbedring eller regnebræt, mystisk-symboliske talkombinationer eller meddelelser og endeligt tolket som symbolet på hvidt/sort, godt/ondt og liv/død. Populært kaldes stenene for "Fandens spillebræt", hvor man kommer til at tænke på menneskers spil med Døden om tidspunktet for at forlade denne verden. Sagn beretter også om, at Djævelen ofte generede kirkebyggeriet ved at rive det ned om natten, hvad der var bygget op om dagen. Bygmesteren kunne så lave et skakbræt til Djævelen, der i sin spillelidenskab ville blive så optaget, at byggeriet kunne fortsættes uforstyrret"

Naturstenfundament til kirkeskibets vestgavl set fra syd.

Hvorfor og hvornår nedrivningen fandt sted vides ikke. Kirken optræder i al fald ikke på Videnskabernes Selskabs kort fra 1791. Årsagen kan være den store befolkningsnedgang efter middelalderens pestepidemier og/eller sognesammenlægningerne efter reformationen i 1536.

Kun den ødeliggende gård ved Randrup er afsat på 1791-kortet.

Alene i de 4 herreder syd for Mariager Fjord kendes til i alt 36 ødekirker, hvoraf de 24 har kunne stedfæstes. Kirkerne har skullet fungere samtidig med de 42 sognekirker der er i området, så det var måske ikke så mærkeligt, at der i senmiddelalderen og efter reformationen blev "luget ud" i antallet af kirker. På markerne ved Kjellerupgård kun ca. 2,5 km. nordøst for Randrup findes resterne af en tilsvarende nedrevet kirke. (se Svenstrup runesten).

Læs mere på Randers Kommunes hjemmeside.

